ג א מיי׳ פ״ז מהלכות י״ט הלכה כא טוש״ע א״ח

סי תקלד סעיף א:

המקדש הלכה יא ופ״ז מהל' י״ט הל' יט ופ״א

מהל' ביאת מקדש הלכה

: 37

ה וטוש"ע א"ח סימן תקלא

סעיף גן: ד ר מיי' פ"ז מהלכות י"ט

הלי יח טוש"ע א"ח סיי תקלא סעיף ד:

רבינו חננאל

מאי טעמא, כדתנן אנשי

משמר ואנשי מעמד אסורין לספר ולכבס. ואמרי׳ מה טעם, שלא

יכנסו למשמרתן מנוולין,

דכיון דיודעין דאסורין [לספר ו]לכבס אף הם מספרין ומכבסין מקודם

מספרין ומכבסין ביקודב
ונכנסין מתוקנין
[ו]מהוגצין. הכא נמי, כדי
שלא יכנסו לרגל מנוולין.
בעי ר' ירמיה אבדה לו
אבידה ערב הרגל, כיון

. דטרוד הוא באבידתו אנוס

הוא. ומותר לספר ולכבס

במועד. או דלמא כיון דלא

השביה ובית האסוריז, לא.

ועלתה בתיקו. פירוש יאמרו כל הסריקין אסורין

כו׳. הא לגבי מצה בפסח איתמר, דאסרו רבנן לעשות מצות סרוקות

עליהז ומחמיצתן, ואמרו,

בייתוס עושה בדפוס שאין

שם שהייה אלא בפעם

שם שחייו אלא בפנם אחת קובעת בדפוס ונמצאת המצה מצויירת.

ומתמהינן התם, יאמרו כל

י . בייתוס מותרין, מי יודע כי

בדפוס ייעשו. הכא נמי

בופוס ייעשו, הכא נמי יאמרו הכל אסורין לספר ולכבס וזה האיש מותר.

אבל מי שאין לו אלא

בחולו של מועד, כי איזורו

מוכיח עליו, כלומר כשרואין אדם ערום חגור

אזור ורוחץ חלוקו, כל

רואיו יודעין שאין לו אלא חלוק אחד. הבא ממדינת

הים. מתניתין דלא כר׳ יהודה, דתניא ר׳ יהודה

אר..., לא יגלח מפני שיצא שלא

ברשות. אמר רבה, לשוט,

וכמשתעשע, כלומר, שלא

לצורך, דברי הכל אסור. למזונות, כלומר יצא

במדינת הים מדוחק לבקש

מחיה, דברי הכל מותר. כי

פליגי ר' יהודה וחכמים,

כשיצא להרויחא, פירוש

להתעשר, כלומר לסחור

ולהרויח. ר' יהודה מדמי ליה לשוט, דהא בכאן

מחייתו מצויה ואסיר.

מודיתו מצרה ואסיו, ורבנן מדמו לה ליוצא בכקשת מזון. ומותבינן

עליה, אמר ר׳, נראין דברי ר׳ יהודה שיצא שלא ברשות, ונראין דברי

חכמים שיצא ברשות. ואי

. אדר׳. דאמר נראיז דברי ר׳

יהודה בהרויחא. (מכלל דפליגי רבנן עליה) ועוד, נראין דברי חכמים [מכלל

[אלמא] פליגי אפי׳ לשוט

והאמרת לשוט. דברי הכל

בהרויחא,

לא פליגי אלא ל, b) קשיא דר׳

אסורין

מפני

שהאשה שוהה

. מוכחא מילתא

ל) [פרש"י ע"ז לקמן יח. ותוס' שם ע"ב], ב) תענית טו:, ג) [שם יו. ע"ש], ד) פסחים לו. חולין קו:, ד) חולין שם [לקמן יח.] מענית כט:. ו) ומוספ׳ מעפית כם ., יו) [מוספ פ"ב], ו) [מוספתא שס], ה) [לקמן יו: מוספתא פ"ב], ט) ואחריהו נמחה. רש״שו.

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה ומנודה כו' בירושלמי מחשה וא"ת הני פתח וגילות כל הראש נמי למור המול בל הילות של כל החראש הסור משום: (ג) בא"ד והני דוקא כגון מיר ומלורע כו' אסור לגלח כל ראשו במועד רו' מיר ומכורע כו׳ חסור נגנח כל ראשו במועד כו׳ שמותר לגלח כל ראשו: בתונת כנמו כל למום. (ד) ד"ה ושאר כו' א"נ אע"פ שיש דברים אסורות נמועד שאין נהן מלאכה אלא טורח כגון פרקמטיא: (ה) בא"ד ואין זה נראה לפי מה שפי׳: (1) ד"ה שאין כו' כמי שאין לו אלא חלוק אחד דמי סת"ד: (1) ד"ה אומן כו' אפ"כ אלא להס אלא אומן אחד לא מיבעיא ליה: מותן אדון לנו מיכנים מים. (מ) ד"ה אלא כו' פ"ק דשחיטת חולין דקאמר נראין דברי ר' יהודה שתנאה באשפה גמי ל"ג

מוסף רש"י מטפרוו. שמנגבין ביין דמאים דחות הידים. בהן ידים נהן ידים מאים (לקמן ח.). ומטפחות הספג. שמנגבין בהן עלמן כשיולאין מבית המרחץ (שם). וכל העולין מטומאה וכל העולין מסומאה לטהרה. נמועד (שם). אנשי משמר. של חותה שכת (תענית טו:). **ואנשי** מעמד. אחל כהנים ולוים וישראלים הקבועים ועומדין ומתפללין על קרבן אחיהם שיקבל לרצון ועומדים לשם בשעת עבודה, דהיאך קרבן של אדם קרב והוא אינו לדם קרב והוא אינו עומד על גביו (שם). אסורין לספר ולכבס. משוכנסו למשמרתם כל אותה שבת, אלא מסתפרין מודם לכו (שם). שלא על יום אחד מימי שבת ואיו ענ יום מחל מימי שבת חקן מסתפרין בשבת שעברה מסתפרין בשבת שעברה "... יאמרו כל הסריקין אסורין. לענין מלות לפסח מגל אין מלותי לפסח מגל אין מכויקין המלויירין בפסח, מפני שהאשה שוהה עליהן ומחמלמן, ונחמום אחד ובייתום שמו היה לו דפום אחד מצוייר והיה מושיב לתוכו את הסריק והוא מלוייר מיד, אמר להם אפשר יעשנה בדפום ניסם מפסר יעסנה בזפוס ויקבענה מיד, אמרו לו א"כ יאמרו כל הסריקין אסורין וסריקי בייתוס מותרין (חולין קח.). כל מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלח סגים דלח מכבס לפני המועד מותר לכבסה במועד (תענית כמ:). איזורו מוכיח עליו. האיזור ממיד הוא קבוע בחלוקו וכשהוא פושט

גדול מוה. ממעי אמו שהיה שם

ואנום הוא: מעיקרא לא. דאם

נולד קודם הרגל אינו מגלח ברגל

הואיל והיה יכול לגלח קודם הרגל:

ואי

גם' הכי גרסינן ושאר כל אדם מאי טעמא אסורין כדפנן אנשי וכולודה ובו' ושגשאל. בירושל' מקשה (6) הני למה התירו והלא משמר כו' וחמר רבה בר בר חנה כו' עד כשהן מנוולים. ומחן דמתרשל ולא גילח מקמי רגל ומטי זמן עלייהו לגלח ברגל החמירו רבנן הואיל ולא מזרזי נפשייהו לספר מקמי רגל דלא להוי ברגל

מנוולין אם היו מגלחין במועד לא היו מגלחים לפני המועד ונכנסין לרגל ומנודה שהתירו לו חכמים וכן מי שנשאל כשהן מנוולין: אבדה לו אבידה. שלא לחכם והותר א משפחות 6 הידים ומשפחות היה לו פנאי לגלח קודם הרגל: דלא הספרים וממפחות הספג ב הזבין והזבות מוכחה מילחה. דלה ידעי כולי עלמה והנדות והיולדות וכל העולין מטומאה דאנוס היה אלא יאמרו הוא מכוין למהרה הרי אלו מותרין ושאר כל אדם אסורין: גב' ושאר כל אדם מאי מעמא להשהות עד המועד: יאמרו כל הסריקין אסורין וכו'. כלומר דבייתום אסורין כדתנן סי אנשי משמר ואנשי מעמד היה יכול לסרוק חלותיו בלי שהות אסורין לספר ולכבס ובחמישי מותרין מפני לפי שהיה לו דפום ואעפ"כ אסרו משום דאמרי כל הסריקים כו'. הכא כבוד השבת ואמר י רבה בר בר חנה אמר נמי כיון דלא מיגליא לכולי עלמא ר' אלעזר מ"ם ד כדי שלא יכנסו למשמרתן אונסיה יאמרו כולי עלמא אסורין כשהן מנוולין הכא נמי כדי שלא יכנסו לגלח חה מותר: מי שחין לו חלח לרגל כשהן מנוולין בעי ר' זירא ^ה אבדה לו אבידה ערב הרגל כיון דאנים מותר או חלוק אחד. נמי לאו מוכחא מילחא לכולי עלמה: היזורו מוכיה עליו. דלמא כיון דלא מוכחא מילתא לא אמר אביי דמי שאין לו אלא חלוק אחד פושטו י יאמרו בָל הסריקין אסורין סריקי בייתום ומתעטף במקטרינו וחוגרו באיזורו ועומד ומכבס החלוק ומודיע לכל שאין לו אלא חלוק אחד: אומן. מותרין ולמעמיך הא דאמר רבי אסי אמר רבי יוחגן 🕫 כל מי שאין לו אלא חלוק אחד כגוז ספר שהכל באים אללו ערב הרגל מותר לכבסו בחולו של מועד התם נמי ורואים שאבדה לו אבידה ואנום הוא יאמרו כל הסריקין אסורין סריקי בייתום ואינו יכול לספר עלמו: כי הנך. מותרין הא אתמר עלה אמר מר בר רב אשי איזורו מוכיח עליו רב אשי מתני בעי ר׳ דמתניתין דקתני מגלחין דמידע לכל: מפני שילה שלה ברשות. כלומר הוחיל זירא אומן שאבדה לו אבידה ערב הרגל ולא יצא ברשות אחרים אלא ברצון עלמו לאו אנום הוא: לשוט. אם מהו כיון דאומן הוא מוכחא מילתא או דלמא כיון דלא מוכחא מילתא כי הגך לא תיקו: יצא שלא לצורך ולא יצא אלא כדי לשוט בעולם ולראותו וחזר במועד: דברי ממדינת הים: מתניתין דלא כר' יהודה הכל אסור. לגלח במועד: למזונות. דתניא י ר' יהודה אומר הבא ממדינת הים שיצה לחזר החר מזונות שהין לו מזונות לא יגלח מפני שיצא שלא ברשות אמר רבא וחזר במועד אחריהושי דברי הכל מותר לשום דברי הכל אסור למזונות דברי הכל לגלח במועד לפי שיצא באונס: מותר לא נחלקו אלא להרויחא מר מדמי להרויחת. שיש לו נכסים הרבה ויוצה ליה כלשום יומר מדמי ליה כלמזונות כדי להרויח יותר: נראין לי דברי מיתיבי אמר ר' י נראין דברי ר' יהודה רבי יהודה. דחסר בגילוח לבח ממדינת הים כשיצא שלא ברשות: כשיצא שלא ברשות ודברי חכמים כשיצא ודברי הכמים. המתירין כשילא ברשות מאי שלא ברשות אילימא לשום ברשות: אילימא לשוט. דקאמר רבי והאמרת דברי הכל אסור ואלא למזונות נראין דברי ר"י בילא לשוט דהיינו והאמרת דברי הכל מותר אלא פשימא שלא ברשות הא אמרת וכו' ומאי נראין להרויחא אימא סיפא נראין דברי חכמים דברי רבי יהודה הלא שניהם מודים כשיצא ברשות מאי ברשות אילימא למזונות בה אלא פשיטא להרווחא ואשמעינן דנראין לו דברי ר' יהודה שאוסר הא אמרת דברי הכל מותר ואלא להרויחא בגילות: והא נראין דברי רבי יהודה והא אמרת נראין דברי רבי יהודה בהא הכי נהח. וקשיא דרבי אדרבי דברישא קאמר נראין דברי ר' יהודה לרבנן כשיצא נראה לו דברי ר"י דאסר בהרווחא שָׁלא ברְשוֹת וִמִאי נִיְהוֹ לְשוֹם שאפּילו חכמים ובסיפא נראה לו דברי חכמים דמתירין לא נחלקו עליו אלא להרויחא אבל לשום הרווחה אלה ודהי היכה למשמע מהכה מודו ליה ונראין דברי רבנן לר' יהודה דלאו הכי הוא כדקאמרת דבלשוט כשיצא ברשות ומאי ניהו למזונות שאפילו רבי יהודה לא נחלק עליהם אלא להרויתא אבל למזונות מודה להו ובמזונות פליגי: ה"ק. לאו היתר דידיה אשמעינן ולא רואה אני קאמר אלא פלוגתייהו קמ"ל במאי פליגי נראין דברי ר"י האוסר לחכמים וכו': קטן אמר שמואל קטן הנולד במועד מותר הנולד במועד. ולו שערות גדולים לגלח במועד שאין לך בית האסורין מותר לגלח במועד שער ראשו המלערו: שאין לך בים האסורין

פשע שלא בא לפני המועד לפני חכמים להחיר לו ומשני שכלו לו שלשים יום של נדוי במועד דאין נדוי פחות משלשים יום וכן מי שנשאל לחכם מוקי לה כשבא בחול המועד אי נמי לפני המועד לא מלאו (כ) בו פתח וגילות

הראש נמי אסור במועד דהא אמר בגמ׳ שלא יכנסו לרגל מנוולין ואין לך ניוול גדול מזה ושמא לא קאי טעמא בגמרה הלה השהרה הבל גילוח של ראשו אסור משום מלאכה אפילו במקום אונס ושאר גילוח דבעי בגמרא מאי טעמא אסורין והיינו גילוח של יפוי דהוה לך למישרי לצורך המועד אע"פ שהיא מלאכה אבל גילוח כל הראש אסור משום מלאכה והני (ג) כגון נזיר ומלורע הוא דשרי משום מלוה ולפי זה אסור לגלח ראשו במועד ועוד יש לפרש שנראה שמותר לגלח ראשו במועד וא"ת מאי קא משמע לן נזיר ומלורע יש לומר דס"ד דאסור שלא ישהו קרבנותיהן קא משמע לן דשרי ואי מיירי הכא בשלא היה להן פנאי דוקה והוה כדבעי למימר בגמרה יש לומר דהכי קאמר דנזיר ומצורע העולין מטומאה לטהרה דוקא שעולין עתה אבל עולין מטומאה לטהרה

מקודם רגל אסורין:

ושאר כל אדם מאי מעמא אסורין. אע״פ שהוא מלאכה היה לנו להתירה לצורך המועד (ד) א"נ [אף] שיש מלאכות אסורות במועד שחין בהן טורח כגון פרקמטיח מכל מקום זה שהוא ליפוי ראוי להתיר לכבוד מועד ויש מפרשים דהאי על גילוח הראש דאסרינו משום טירחא מכל מקום מקשה דהיה לו להתיר ללורך המועד ואין זה (ה) נוטה לפי מה שפירש׳ המשנה דגילות כל הראש מלאכה גמורה ואסור: שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבסו במועד. ואס מאמר היאך יכבסנו במועד אם כן ישאר במועד בלא חלוק בשעת כיבוס כמו כן היה יכול לכבם קודם המועד ויהיה בלא חלוק בשעת כיבום וכי תימא כשכבסו קודם מועד ומשום הכי מותר לכבסו במועד ח"כ תרתי נמי אם יתלכלכו למה נאסור לו והלא לא פשע י"ל דדי לו בשתי חלוקין אחד ליו"ט ראשון ואחד לי"ט אחרון בירושלמי אמרו בגדי קטנים מותר לכבסן במועד דניכרים שהם קטנים ומלוכלכין כמי שאין לו אלא חלוק אמד (י) אומן שאברה לו אבירה ערב הרגל. פירש בקונטרס דבאומן מבעי' ליה אבל בני העיר אע"פ שאין להם (ו) אומן אחר לא מיבעיא ליה דפשיטא דאסורים יש להסתפק אם חלה ונתרפא אם מותר לגלח

אם מוכחא מילחא כי הגי: בותני' דלא בר"י. תיתה לוקמה אפילו כר"י ולמזונות אפי׳ רבי יהודה מודה ושמא כיון דקתני ר"י אומר הבא וכו' משמע שבא לחלוק על המשנה:

אלא להרווחא והא אמרת נראין דברי ר"י בהא. נראה דל"ג ועוד מכלל דפליגי רבען אפילו למזונות ובההיא פ"ק דשחיטת חולין (דף יב.) (ח) נראין דברי רבי יהודה שמנאה באשפה ל"ג ועוד:

גדול מזה במועד אין מעיקרא לא מתיב ר' פנחם © כל אלו שאמרו מותר לגלח

במועד מותר לגלח בימי אבלו הא אסור

לגלח במועד אסור לגלח בימי אבלו

בטוקן הפשאת פנוק מלון ולוגש חלוק אחר מטל האחור מזה וקובעו בזה, זוה שאין לו אחר מכבסו עם אחורו והרואה כשהוא מכבסו ואחורו עמו יודע שאין לו חלוק בראין דברי ר׳ יהודה לחכמים ומודו ליה, בשיצא שלא ברשות [וגראין דברי חכמים לר״י ומודה להו בשיצא ברשות], ומאי ---- לביינים של מלה של הרבינים והימא לו התחמא דתחוני דשרי אפי מאו דנפיק להרריתא. וכן אמר ניהו למזונות, שאף ר' יהודה לא חלק אלא בהרויחא. וקיימא לן כסתמא דמתני' דשרי אפי' מאן דנפיק להרויחא. וכן אמר הגאון זצ"ל. אמר שמואל קטן הנולד ברגל מגלחין אותו במועד, אין לך בית האסורין גדול ממעי אמו. איני שאם נולד קודם לרגל אסור לגלחו במועד, והתנן כל אלו שאמרו מגלחין במועד מותר[ין] לגלח בימי אבלן. הא אסור' לגלח במועד אסור' לגלח בימי אבלן. אחר ולכך התירו לו חכמים (חולין קח.).